

KÄSKKIRI

29. august 2017 nr 1-1/17/308

Metssigade küttemise korraldamine sigade Aafrika katku tõkestamiseks metssigade asurkonnas Eesti Vabariigi territooriumil 2017/2018 jahiaastal

I. Metssea küttemismahu ning -struktuuri kehtestamine 2017/2018 jahiaastaks

1. Sigade Aafrika katk (edaspidi: SAK) on väga ohtlik loomataud, millele on võrdselt vastuvõtlikud nii kodu- kui metssead. Haigusele on iseloomulik palavik, verejooksud, põletikulised muutused elundites ja suur suremus (kuni 100% loomadest). Haiguse tekitajaks on viirus, mis on nakkav ja levib eelkõige loomade omavahelise otsese kontakti teel, lisaks veel ka korjaste, kõikide haigustekitajaga saastunud esemete, transpordivahendite, loomasööda jmt vahendusel.
2. SAK on taud, mille puhangute puhul rakendab ettevaatusabinõusid taudi laialdasema leviku tõkestamiseks ka Euroopa Liit, kehtestades piiranguid liikmesriikide vahelisele kauplemisele elussigade või nende paljundusmaterjali, nendelt sigadelt pärinevale lihale või seda liha sisaldavatele toodetele. Euroopa Komisjoni otsusega rakenduvate kitsenduste ulatus ja kohalduvus sõltub sellest, kui suureks on hinnatud ohtu taudi levikuks.
3. Euroopa Komisjoni 09.10.2014 rakendusotsusega 2014/709/EL, mille lisas käsitletakse loomatervishoiualaseid tõrjemeetmeid seoses sigade Aafrika katkuga teatavates liikmesriikides (sh seoses Eestit, Lätit, Leedut ja Poolat käsitlevate kannetega), on kinnitatud seakatku tauditsoonide piirid.¹
4. Maakondade jahindusnõukogud (v.a Hiiu, Põlva, Rapla, Saare, Valga, Viljandi ja Võru) leppisid kokku Keskkonnaagentuuri 2016. aasta ulukiasurkondade seisundi ja küttemissoovituse aruandele tuginedes kohustuse kütida 2016/2017 jahiaastal kokku 8872 metssiga.² 2016/2017 jahiaastaks kehtestas Keskkonnaamet samale aruandele tuginedes kohustuse kütida Hiiu, Põlva, Rapla, Saare, Valga, Viljandi ja Võru maakondades 9400 metssiga, kuna maakondade jahindusnõukogud ei suutnud metssigade küttemismahus ja -struktuuris kokku leppida. Võetud ja kehtestatud kohustuste alusel tuli Eesti maakondades 2016/2017 jahiaastal kokku kütida 18272 metssiga. Jahindusnõukogude esitatud 2016/2017 jahiaasta kokkuvõtete kohaselt osades maakondades ettenähtud miinimum

¹ Komisjoni 09.10.2014 rakendusotsuse 2014/178/EL konsolideeritud versioon on leitav aadressil: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?qid=1503576417853&uri=CELEX:02014D0709-20170705> (28.08.2017).

² Aruanne on leitav aadressil: http://www.keskkonnaagentuur.ee/sites/default/files/seirearuanne_2016.pdf (28.08.2017).

täideti ning ka ületati.³ Kokku küti üle-eestiliselt 17415 metssiga. Maakondades ja jahipiirkondades, kus kehtestatud küttimismaht jäi täitmata, oli põhjuseks SAK-i kiire levik 2016/2017 jahiaastal ning sellest tingitud metssigade suur suremus ja arvukuse langus. Lisaks küttimisele hukati 20 katku kahtlusega metssiga ja leiti 903 SAK-i nakatunud korjust. Küttimise ja SAK-i tulemusel vähenes metssigade arvukus 18338 isendi võrra.

5. Keskkonnaagentuuri 2017. aasta ulukiasurkondade seisundi ja küttimissoovituse aruandele (edaspidi: seirearuanne) tuginedes tuleb metssigade arvukuse vähendamiseks 2017/2018 jahiaastal küttida vähemalt 7550 metssiga.⁴ Keskkonnaagentuuri hinnangul ei ole möödunud 2016/2017 jahiaastal rakendatud suurem küttimissurve SAK-ist veel puutumata aladel enamasti kaasa toonud oodatud asustustiheduse vähenemist. Sellest lähtuvalt soovib Keskkonnaagentuur 2017/2018 jahiaastal kõrgendatud küttimissurvet metssea asurkonnale eesmärgiga viia arvukus 2017/2018 jahiaasta lõpuks (28.02.2018) asustustiheduseni maksimaalselt 1,5 isendit 1000 ha jahimaa kohta. Aladel, kus SAK on metssea arvukust vähendanud alla 1,5 isendi 1000 ha jahimaa kohta, tuleks Keskkonnaagentuuri seirearuandes esitatud ja Veterinaar- ja Toiduameti 18.08.2017 kirjas nr 15.1-1/6791 (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 21.08.2017 nr 13-11/17/9331-2 all) tehtud soovitusel jätkata küttimist vähemalt juurdekasvu ulatuses ning soovitatav on nendel aladel arvukust järgnevatel aastatel hoida tasemel alla 1 isendi 1000 ha jahimaa kohta. Seirearuandes soovib Keskkonnaagentuur täiskasvanute ja kesikute seas küttida emiseid mitte vähem kui kulte ning SAK-ist räsitud aladel ei tohi tegeleda emiste hoiuga, vaid neid tuleb küttida proportsionaalselt nende osakaaluga asurkonnas. SAK-ist puutumata aladel tuleb jätkata täiskasvanute ja kesikute seas emiste küttimist kõrgendatud osakaalus.
6. Vastavalt jahiseaduse § 9 lg 3 p 2 ja § 22 lg-le 1 on jahindusnõukogu pädevuses muuhulgas metssea küttimismahu ja -struktuuri kokkuleppimine igaks jahiaastaks jahipiirkondade kaupa, lähtudes jahiulukite seirearuandest ja jahipiirkonna kasutaja ettepanekust.
7. Jahindusnõukogud on 2017/2018 jahiaastaks kokku leppinud kütitavate metssigade koguarvuks 4275 isendit.⁵
8. Kokkulepe metssigade küttimiseks vastavalt Keskkonnaagentuuri seirearuandes toodud soovitudele jäi saavutamata Hiiu ja Saare maakonna jahindusnõukogus, kuna jahindusnõukogud ei nõustunud Keskkonnaagentuuri küttimissoovitusega. Põlva maakonna jahindusnõukogus lepiti küttimismahu asemel kokku metssea küttimise jätkamises SAK-i leviku piiramiseks, hoidmaks arvukust $\leq 1,5$ isendit 1000 ha jahimaa kohta.
9. Jahiseaduse § 23 lg 4 p 5 kohaselt korraldab jahipidamist uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks Keskkonnaamet.
10. Võttes aluseks Keskkonnaagentuuri seirearuandes esitatud põhimõtted metssigade küttimiseks 2017/2018 jahiaastal, kehtestab Keskkonnaamet küttimismahud maakondades, kus jahindusnõukogudes vastavat kokkulepet ei saavutatud (Hiiu-, Põlva- ja Saaremaa). 2017/2018 jahiaastal jaotatakse 50% maakondlikust minimaalsest metssigade küttimismahust jahipiirkondade vahel proportsionaalselt nende pindala järgi. Ülejäänud

---

³ Kokkuvõtte on leitav aadressil:

https://www.keskkonnaamet.ee/sites/default/files/Jahindus/metssigade_kuttimine_2016_17_eestis.pdf (28.08.2017).

⁴ Aruanne on leitav aadressil: http://www.keskkonnaagentuur.ee/sites/default/files/seirearuanne_2017.pdf (28.08.2017).

⁵ Jahindusnõukogu protokollid on leitavad aadressil: <http://dhs-adr-kea.envir.ee/Results.aspx?regCode=13-15&topOnly=1> (28.08.2017).

küttimismahu jaotusel lähtub Keskkonnaamet 25% ulatuses jahipiirkonna kasutaja poolt 2017. aasta kevadel Keskkonnaagentuurile esitatud küttimissoovidest ning 25% ulatuses metssigade arvukuse hinnangutest. Eespool toodud andmed esitavad jahipiirkondade kasutajad iga aasta 1. aprilliks Keskkonnaagentuurile vastavalt keskkonnaministri 23.05.2013 määruse nr 27 „Jahiulukite seireandmete loetelu ja kogumise kord ning seiret korraldama volitatud asutus” § 7 lg-le 4.

11. Lisaks metssea küttimismahule on jahindusnõukogul jahiseaduse § 22 lg-st 1 tulenevalt kohustus leppida kokku ka metssea küttimisstruktuur. 2017. aasta juulis toimunud jahindusnõukogudes metssea küttimisstruktuuri kokku ei lepitud vaid otsustati, et metssigu kütitakse struktuurivabalt. Euroopa Komisjoni koostatud SAK-i tõrjumise strateegias on soovituslik emiste küttimisprotsent täiskasvanud isendite seas 50%.⁶ Keskkonnaagentuuri seirearuandes antud soovitusel järgi tuleks katkust mõjutatud aladel küttida kesikute ja täiskasvanute hulgas emiseid proportsionaalselt nende osakaaluga asurkonnas ning mingil juhul ei tohiks hakata tegelema emiste hoiuga. Katkust puutumata aladel tuleb jätkata täiskasvanute ja kesikute seas emiste küttimist kõrgendatud osakaalus. Kuna SAK-ist ning intensiivsest küttimisest põhjustatud suremus on lisaks metssigade üldarvukuse vähenemisele toonud kaasa muutused ka populatsiooni soolises ja vanuselises struktuuris, võib erinevalt tavapärasest olukorrast olla piirkonniti väga erinev ka emiste ja põrsaste osakaal. Sellest tingituna võib kohustuslik emiste ja põrsaste osakaalu määramine küttimismahust saada paljudes jahipiirkondades takistuseks küttimismahu täitmisel, mistõttu ei ole mõistlik määrata seda kohustusena, vaid soovitusena. Käskkirjaga kehtestatakse jahipiirkondade kasutajatele soovituslik küttimisstruktuur, mille kohaselt oleks kütitavate kesikute ja täiskasvanud isendite seas emiste osakaal vähemalt 50% ja põrsaste osakaal kütitavate isendite seas 50%.
12. Jahiseaduse § 13 järgi on jahipiirkonna kasutusõigus õigus korraldada jahipiirkonnas jahti ja teha jahiulukite seiret seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud alustel ja korras. Jahiseaduse § 14 kohaselt antakse jahipiirkonna kasutusõigus jahipiirkonna kasutusõiguse loaga. Uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks jahindusnõukogus kokku lepitud või Keskkonnaameti kinnitatud metssigade küttimismaht ja -struktuur on jahipiirkonna kasutusõiguse loast tulenev kohustus. Samuti on Keskkonnaameti poolt uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks seatavad teised meetmed jahipiirkonna kasutusõiguse loast tulenevad kohustused. Jahiseaduse § 20 lg 2 p 6 järgi tunnistatakse jahipiirkonna kasutusõiguse luba kehtetuks, kui jahipiirkonna kasutaja ei täida jahipiirkonna kasutusõiguse loas sätestatud kohustusi.
13. Jahindusnõukogul tuleb teha jahiaasta lõppedes kokkuvõtte jahipiirkondade kaupa Keskkonnaameti kinnitatud metssigade küttimismahu ja -struktuuri täitmise osas ning esitada see hiljemalt 01.06.2018 Keskkonnaametile e-posti aadressil jave@keskkonnaamet.ee.
14. Jahiseaduse § 9 lg 3 p 3 järgi teeb jahindusnõukogu ettepaneku jahipiirkonna kasutusõiguse loa andjale jahipiirkonna kasutusõiguse loa kehtetuks tunnistamiseks, kui on rikutud küttimismahu ja -struktuuri kokkuleppeid, ning p 5 alusel annab seisukoha Keskkonnaametile jahipiirkonna kasutusõiguse loa kehtivuse pikendamise kohta. Küttimiskohustuse täitmise hindamisel ning ettepaneku tegemisel jahipiirkonna kasutusõiguse loa kehtetuks tunnistamiseks arvestatakse jahipiirkonna kasutaja poolt teatatud ning Veterinaar- ja Toiduameti poolt fikseeritud surnuna leitud ning SAK-i tunnustega jahiloata surmatud metssigade mahtusid ja seire tulemusi. Kui jahipiirkonna kasutaja ei ole jahindusnõukogu poolt kokku lepitud metssigade küttimismahtu või -struktuuri mõjuva põhjuseta täitnud, esitab jahindusnõukogu Keskkonnaametile e-posti

⁶ Euroopa Komisjoni töödokument SANTE/7113/2015 - Rev 4, p 3.1.2. Dokument on leitav aadressil: http://ec.europa.eu/food/animals/docs/ad_control-measures_asf_wrk-doc-sante-2015-7113.pdf (28.08.2017).

aadressil jave@keskkonnaamet.ee hiljemalt 01.06.2018 ettepaneku jahipiirkonna kasutusõiguse loa kehtetuks tunnistamiseks.

15. Haldusmenetluse seaduse (edaspidi: HMS) § 53 lg 1 p 4 ja lg 2 p 3 kohaselt võib haldusorgan jätta enesele võimaluse haldusakti hilisemaks muutmiseks, kehtetuks tunnistamiseks või kõrvaltingimuse kehtestamiseks, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel. Vastavalt jahiseaduse regulatsioonile toimub jahipidamise korraldamine uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks Keskkonnaameti kaalutusõiguse alusel. Keskkonnaamet jätab endale õiguse käskkirjaga kehtestatavat kättimismahtu ja -struktuuri muuta, kui see on vajalik tulenevalt surnuna leitud metssigade ning SAK-i tunnustega jahiloata surmatud metssigade kohta laekunud informatsioonist ning seire tulemustest.
16. Kaitstaval loodusobjektidel toimub uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks jahipidamine kooskõlas kaitse-eeskirjaga.
17. Jahipidamisel tuleb juhendada põllumajandusministri 23.11.2004 määruse nr 179 „Sigade klassikalise katku ja sigade aafrika katku tõrje eeskiri” 4. peatükis („Sigade katku tõrje metssigadel”) SAK-i tõrje kohta sätestatust, samuti Veterinaar- ja Toiduameti peadirektori asetäitja 26.01.2017 käskkirjaga nr 18 “Proovivõtu juhendi ja proovide kaaskirja vormi kinnitamine sigade Aafrika katku uurimiseks metssigadel” (muudetud 26.04.2017 käskkirjaga nr 71 „Veterinaar- ja Toiduameti peadirektori 26.01.2017 käskkirja nr 18 „Proovivõtu juhendi ja proovide kaaskirja vormi kinnitamine sigade Aafrika katku uurimiseks metssigadel“ muutmine”) kinnitatud juhendist „Juhend proovide võtmiseks sigade Aafrika katku uurimiseks” ja vormidest.⁷ Täiendav informatsioon SAK-i kohta (sh õppevideod ja juhised jahimeestele) on leitav Maaeluministeeriumi veebilehel aadressil <http://www.agri.ee/et/seakatk>.

II. SAK-i tõkestamiseks kehtestatud varasemate kohustuste kehtivus ning peadirektori 31.08.2016 käskkirjaga nr 1-1/16/321 „Metssigade kättimise korraldamine sigade Aafrika katku tõkestamiseks metssigade asurkonnas Eesti Vabariigi territooriumil” muutmise

18. Enne käesoleva käskkirja andmist on Keskkonnaamet SAK-i tõkestamiseks kehtestanud meetmeid peadirektori 30.10.2014 käskkirjaga nr 1-4.1/14/481 „Sigade Aafrika katku tsoonides kättitud metssigadest teavitamine”⁸ ja peadirektori 31.08.2016 käskkirjaga nr 1-1/16/321 „Metssigade kättimise korraldamine sigade Aafrika katku tõkestamiseks metssigade asurkonnas Eesti Vabariigi territooriumil”⁹ (edaspidi *käskkiri nr 321*).
19. HMS § 61 lg-st 2 tulenevalt kehtib haldusakt kuni kehtetuks tunnistamiseni, kehtivusaja lõppemiseni, haldusaktiga antud õiguse lõpliku realiseerimiseni või kohustuse täitmiseni, kui seadus ei sätesta teisiti. HMS § 64 lg 2 kohaselt otsustab haldusorgan haldusakti kehtetuks tunnistamise kaalutusõiguse kohaselt, kui seadus ei keela haldusakti kehtetuks tunnistada või ei kohusta haldusakti kehtetuks tunnistama. HMS § 64 lg 3 sätestab, et kaalutusõiguse teostamisel tuleb arvestada haldusakti andmise ja haldusakti kehtetuks tunnistamise tagajärgi isikule, haldusakti andmise menetluse põhjalikkust, haldusakti

⁷ Veterinaar- ja Toiduameti peadirektori asetäitja 26.01.2017 käskkiri nr 18, „Proovivõtu juhendi ja proovide kaaskirja vormi kinnitamine sigade Aafrika katku uurimiseks metssigadel” koos lisadega on leitav aadressil: http://www.ejs.ee/wp-content/uploads/2015/01/26_01_2016_Kk_nr_18-1.pdf (28.08.2017).

⁸ Peadirektori 30.10.2014 käskkiri nr 1-4.1/14/481 „Sigade Aafrika katku tsoonides kättitud metssigadest teavitamine” on leitav Keskkonnaameti avalikus dokumendiregistris aadressil: http://sadr.keskkonnaamet.ee/index.php?id=10535&op=doc_details&dok_id=496964&asutus_id=1 (28.08.2017).

⁹ Peadirektori 31.08.2016 käskkiri nr 1-1/16/321 „Metssigade kättimise korraldamine sigade Aafrika katku tõkestamiseks metssigade asurkonnas Eesti Vabariigi territooriumil” on leitav Keskkonnaameti avalikus dokumendiregistris aadressil: <http://dhs-adr-kea.envir.ee/Display.aspx?ID=61304&Root=61304> (28.08.2017).

kehtetuks tunnistamise põhjuste olulisust ning nende seost isiku osalemisega haldusakti andmise menetluses ja isiku muu tegevusega, haldusakti andmisest möödunud aega ning muid tähtsust omavaid asjaolusid. HMS § 65 lg 2 kohaselt võib õiguspärase haldusakti edasiulatuvalt kehtetuks tunnistada isiku kasuks, välja arvatud juhul, kui sama sisuga haldusakt tuleks uuesti välja anda või kui kehtetuks tunnistamine oleks vastuolus seadusega. Tulenevalt HMS § 68 lg-st 2 otsustab haldusakti muutmise haldusorgan, kelle pädevuses oleks haldusakti andmine muutmise ajal.

20. Keskkonnaameti peadirektori 30.10.2014 käskkirja nr 1-4.1/14/481 „Sigade Aafrika katku tsoonides kütitud metssigadest teavitamine” jääb kehtima ning teavitamine toimub vastavalt käskkirjas kehtestatud korrale.
21. 2017/2018 jahiaastal kehtivad käskkirja nr 321 otsustava osa punktides 3, 7, 9, 10 kehtestatud kohustused:
  - 1) Vastavalt käskkirja nr 321 otsustava osa punktile 3 tuleb uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks jahipiirkondade kasutajatel ka 2017/2018 jahiaastal teavitada metssigade kütimisest (arv, sugu, vanusegrupp) kalendrikuu kaupa iga kuu 10. kuupäevaks Keskkonnaameti metsaosakonna jahinduse ja vee-elustiku büroo vastava maakonna jahinduse spetsialisti e-posti aadressil¹⁰.
  - 2) Kuivõrd jahilukite lisasöötmine soodustab metssigade arvukuse kasvu, on käskkirja nr 321 otsustava osa punktist 7 tulenevalt uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks sarnaselt 2016/2017 jahiaastale keelatud metssigade lisasöötmine aastaringselt kogu Eesti Vabariigi territooriumil, tegemata erandit aladele, kus SAK-i veel diagnoositud ei ole. Samas on põhjendatud lubada uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks metssigade lisasöötmist erandkorras peibutamise eesmärgil (edaspidi ka: lisasöötiskoht) ajalise piiranguta, võimaldamaks varitsusjahlil kõrgistmelt metssigade kütimist.
  - 3) Vastavalt käskkirja nr 321 otsustava osa punktile 9 on jahipiirkonna kasutaja uue lisasöötiskoha kasutuselevõtu korral endiselt kohustatud edastama täidetud registreerimisvormi (registreerimisvorm käskkirja nr 321 lisas 2) Keskkonnaametile e-posti aadressil jave@keskkonnaamet.ee. Arvestades olulisi asjaolusid (lisasöötiskoha kaugus teisest registreerimiseks esitatud lisasöötiskohast, lisasöötiskoha kaugus seafarmist vmt) võib Keskkonnaamet lisasöötiskoha registreerimisest keelduda. Keskkonnaamet otsustab lisasöötiskoha registreerimise kümne tööpäeva jooksul täidetud registreerimisvormi saamisest. Sama tähtaja jooksul teavitatakse jahipiirkonna kasutajat registreerimisest või registreerimisest keeldumisest. Metssigade lisasöötmine peibutamise eesmärgil on lubatud üksnes Keskkonnaametis registreeritud lisasöötiskohas. Metssigade peibutamise eesmärgil võib lisasöötiskohas korraga maas olla kuni 5 kg lisasööta. Söödaautomaadis tohib olla kuni 100 kg lisasööta. Isevoolse söödaautomaadi korral ei tohi ööpäevas väljastatav kogus ületada 5 kg. Lisasööda kogus ühes lisasöötiskohas ühes kalendrikuus ei tohi olla suurem kui 100 kg. Lisasöötmise kohtade omavaheline kaugus peab olema vähemalt 1 km ning lisasööt ei tohi olla kaugemal kui 150 m kõrgistmest või jahikantslist. 1000 ha jahimaa kohta on lubatud kuni üks lisasöötiskoht.
  - 4) Kuivõrd lisasöötiskohas olevad tegutsemisjäljed on olulised metssigade arvukuse hindamise seisukohast, peab jahipiirkonna kasutaja vastavalt käskkirja nr 321 otsustava osa punktile 10 jätkuvalt lubama paigaldada uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks vajaliku metssigade seire läbiviimiseks seiret teostaval asutusel lisasöötiskohtadesse rajakaameraid.

---

¹⁰ Jahinduse ja vee-elustiku büroo jahinduse spetsialistide kontaktandmed on leitavad aadressil: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/jahindus>

- 5) Kehtima jääb ka käskkirja nr 321 otsustava osa punkt 18, mis on seotud üksnes Keskkonnaameti sisese töökorraldusega ega sea jahipiirkondade kasutajatele täiendavaid kohustusi.
22. Ülejäänud osas on käskkirjaga nr 321 kehtestatud kohustused lõppenud tähtaja möödumise või kohustuse täitmise tõttu (otsustava osa punktid 1, 2, 5, 6, 8, 13, 16, 17) või on põhjendatud muuta või kehtetuks tunnistada.
23. Kooskõlas HMS § 64 lg-tega 2 ja 3 ning § 65 lg-ga 2 tunnistatakse kehtetuks käskkirja nr 321 otsustava osa punkt 4, milles on sätestatud jahipiirkonna kasutaja kohustus koguda metssigade populatsiooni juurdekasvu uurimiseks kütitud emaste metssigade sigimiselundkondi ja alalõualuid. Keskkonnaagentuur 2017/2018 jahiaastal nimetatud biomaterjali juurde ei kogu. Keskkonnaagentuuris on pooleli 2016/2017 jahiaastal kogutud biomaterjali analüüsimine ning saadud tulemusi on plaanis kasutada rakendusuuringu aruande ja 2018. aasta seirearuande koostamisel. Seoses SAK-i esinemise ja levikuga Eestis võib eespool mainitud biomaterjali kogumine osutuda taas vajalikuks järgnevatel aastatel.
24. Kooskõlas HMS §-ga 64 ja § 68 lg-ga 2 muudetakse käskkirja nr 321 otsustava osa järgmisi punkte:
- 1) Käskkirja nr 321 otsustava osa punktis 11 esitatud loetelu kohustustest, mis loetakse jahipiirkonna kasutusõiguse loast tulenevateks kohustusteks, ajakohastatakse vastavalt sellele, millised kohustused jäävad 2017/2018 jahiaastal kehtima pärast käesoleva käskkirja andmist. Teiste sõnadega eemaldatakse punktis 11 esitatud loetelust viited nendele käskkirja nr 321 otsustava osa punktidele, mille kehtivus on juba lõppenud (tähtaeg on möödunud või kohustus täidetud) või lõpeb seoses käesoleva käskkirjaga kehtetuks tunnistamisega. Edaspidi loetakse käskkirja nr 321 otsustava osa punktiga 11 jahipiirkonna kasutusõiguse loast tulenevateks kohustusteks käskkirja nr 321 otsustava osa punktid 3, 7, 9 ja 10.
  - 2) Käskkirja nr 321 otsustava osa punkt 14, mille kohaselt tuleb Veterinaar- ja Toiduametil surnuna leitud metssigadest ning SAK-i tunnustega jahiloata surmatud metssigadest teavitada Keskkonnaametit kalendrikuu kaupa iga kuu 10. kuupäevaks. Käesoleva käskkirjaga määratakse surnuna leitud metssigadest ning SAK-i tunnustega jahiloata surmatud metssigadest teavitamise tähtpäevaks iga kuu 15. kuupäev. Informatsiooni SAK-i surnud ning SAK-i tunnustega jahiloata surmatud metssigade kohta vajab Keskkonnaamet uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks kehtestatud küttemismahu metssigade küttemismahu vajaduspõhiseks korrigeerimiseks.
  - 3) Käskkirja nr 321 otsustava osa punkt 15, millega on SAK-i tõrjumise eesmärgil lubatud lasta metssigu seisva mootoriga mootor- ja maastikusõidukist, mootor- ja maastikusõidukit muul viisil kasutades ning kunstliku valgusallika abil kuni 28.02.2018. Käesoleva käskkirjaga lubatakse metssigu lasta seisva mootoriga mootor- ja maastikusõidukist, mootor- ja maastikusõidukit muul viisil kasutades ning kunstliku valgusallika abil kuni 28.02.2019. Metssigade laskmise olulisust seisva mootoriga mootor- ja maastikusõidukist, mootor- ja maastikusõidukit muul viisil kasutades ning kunstliku valgusallika abil SAK-i leviku tõkestamisel on selgitatud käskkirja nr 321 punktis 28.

III. Käskkirja eelnõu tutvumiseks esitamine

25. Käskkirja eelnõu on edastatud 11.08.2017 kirjaga nr 13-11/17/9331 tutvumiseks Keskkonnaministeriumile, Maaeluministeriumile, Veterinaar- ja Toiduametile, Keskkonnaagentuurile, Keskkonnainspeksioonile, Eesti Jahimeeste Seltsile ja EESTI ERAMETSALIIDUle.

26. Veterinaar- ja Toiduameti 18.08.2017 kirjas nr 15.1-1/6791 (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 21.08.2017 nr 13-11/17/9331-2 all) tehakse ettepanek parandada käskkirja põhjendavas osas esitatud lausete sõnastusi, muutmaks lausete mõte paremini mõistetavaks. Sealhulgas tegi Veterinaar- ja Toiduamet ettepaneku täpsustada käskkirja sõnastust selliselt, et aladel, kus SAK on metssea arvukust vähendanud alla 1,5 isendini 1000 ha jahimaa kohta, tuleks jätkata küttimist vähemalt juurdekasvu ulatuses ning soovitatav on arvukust järgnevatel aastatel hoida tasemel alla 1 isendi 1000 ha jahimaa kohta. Keskkonnaamet arvestab ettepanekutega ning peab põhjendatuks metssigade arvukuse hoidmist alla 1 isendi 1000 ha jahimaa kohta katkust laastatud aladel, et soodustada SAK-i hääbumist. Esitatud ettepanek kattub ka seirearuande 40. leheküljel toodud metssigade küttimis põhimõtetega.
27. Keskkonnaministeerium, Maaeluministeerium, Keskkonnaagentuur, Keskkonnainspeksioon, Eesti Jahimeeste Selts ega EESTI ERAMETSALIIT käskkirja eelnõu kohta ettepanekuid ei esitanud. 21.08.2017 kirjaga nr 12-1/17/4236-2 teatas Keskkonnainspeksioon ka kirjalikult, et käskkirja eelnõu kohta täiendavad ettepanekud ja parandused puuduvad (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 21.08.2017 nr 13-11/17/9331-3 all).

IV. Otsustus

Arvestades käesoleva käskkirja punktides I–III toodut, jahiseaduse § 13, § 14 lg 3, § 23 lg 4 p 5, § 24 lg 7, haldusmenetluse seaduse § 53 lg 1 p 4 ja lg 2 p 3, § 64, § 65 lg 2, 68 lg 2 ja keskkonnaministri 20.05.2014 määruse nr 13 „Keskkonnaameti põhimäärus” § 5 lg 2 p 41 ja p 42, § 6 lg 2 p 19 alusel,

OTSUSTAN:

1. kinnitan uluki kaudu leviva haiguse tõkestamise meetmena metssigade asurkonna arvukuse vähendamiseks 2017/2018 jahiaastaks metssigade küttimismahu Hiiu, Põlva ja Saare maakondades (lisatud);
2. kehtestan jahipiirkondade kasutajatele metssigade soovitusliku küttimisstruktuuri, kus kütitavate kesikute ja täiskasvanud isendite seas on emiste osakaal vähemalt 50% ja põrsaste osakaal kütitavate isendite seas 50%;
3. kohustan jahindusnõukogu tegema jahiaasta lõppedes kokkuvõtte jahipiirkondade kaupa metssigade küttimismahu ning -struktuuri täitmise osas ning esitada see hiljemalt 01.06.2018 Keskkonnaametile e-posti aadressil jave@keskkonnaamet.ee;
4. kohustan jahindusnõukogu jahiaasta lõppedes analüüsima metssigade küttimismahu ja -struktuuri täitmist jahipiirkonna kasutaja poolt ning mõjuva põhjuseta kokkulepete rikkumise korral esitama Keskkonnaametile e-posti aadressil jave@keskkonnaamet.ee hiljemalt 01.06.2018 ettepaneku vastava jahipiirkonna kasutusõiguse loa kehtetuks tunnistamiseks;
5. uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks lugeda käesoleva käskkirja otsustava osa punkt 1 jahipiirkonna kasutusõiguse loast tulenevateks kohustusteks;
6. käesoleva käskkirja otsustava osa punktiga 1 kinnitatud küttimismahtu ja otsustava osa punktiga 2 kinnitatud küttimisstruktuuri võib Keskkonnaamet muuta, kui see on vajalik tulenevalt surnuna leitud metssigade ning sigade Aafrika katku tunnustega jahiloata surmatud metssigade kohta laekunud informatsioonist ning seire tulemustest;

7. peadirektori 31.08.2016 käskkirja nr 1-1/16/321 „Metssigade kütamise korraldamine sigade Aafrika katku tõkestamiseks metssigade asurkonnas Eesti Vabariigi territooriumil” otsustavas osas tehakse järgmised muudatused:
- 7.1. otsustava osa punkt 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
- „11. uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks lugeda käesoleva käskkirja otsustava osa punktid 3, 7, 9 ja 10 jahipiirkonna kasutusõiguse loast tulenevateks kohustusteks;”;
- 7.2. otsustava osa punkt 14 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
- „14. uluki kaudu leviva haiguse tõkestamise tagamiseks tuleb Veterinaar- ja Toiduametil surnuna leitud metssigadest ning sigade Aafrika katku tunnustega jahiloata surmatud metssigadest teavitada Keskkonnaametit kalendrikuu kaupa iga kuu 15. kuupäevaks e-posti aadressil jave@keskkonnaamet.ee. Märkida tuleb metssigade arv, sugu, vanusegrupp ja jahipiirkond;”;
- 7.3. otsustava osa punkt 15 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
- „15. lubada sigade Aafrika katku tõrjumise eesmärgil lasta metssigu seisva mootoriga mootor- ja maastikusõidukist, mootor- ja maastikusõidukit muul viisil kasutades ning kunstliku valgusallika abil kuni 28.02.2019;”;
- 7.4. otsustava osa punkt 4 tunnistatakse kehtetuks.
8. õiguselguse huvides esitatakse alljärgnevalt loetelu nendest peadirektori 30.10.2014 käskkirjaga nr 1-4.1/14/481 „Sigade Aafrika katku tsoonides kütitud metssigadest teavitamine” ja peadirektori 31.08.2016 käskkirja nr 1-1/16/321 „Metssigade kütamise korraldamine sigade Aafrika katku tõkestamiseks metssigade asurkonnas Eesti Vabariigi territooriumil” otsustavas osas sätestatud jahipiirkonna kasutaja kohustustest, mis kehtivad 2017/2018 jahiaastal ka pärast käesoleva käskkirja kehtestamist:
- 8.1. Veterinaar- ja Toiduameti maakondlikku veterinaar keskust tuleb teavitada võimalikult kiiresti pärast kütimist igast põllumajandusministri 23.11.2004 määruse nr 179 „Sigade klassikalise katku ja sigade aafrika katku tõrje eeskiri” § 40 lg 2 alusel moodustunud taudistunud alal ja Euroopa Komisjoni kehtestatud II ja III tsoonis kütitud metsseast. (*Peadirektori 30.10.2014 käskkirja nr 1-4.1/14/481 „Sigade Aafrika katku tsoonides kütitud metssigadest teavitamine” otsustava osa punkt 1.1*)
- 8.2. Veterinaar- ja Toiduameti maakondlikku veterinaar keskust tuleb teavitada võimalikult kiiresti pärast kütimist igast Euroopa Komisjoni kehtestatud I tsoonis kütitud metsseast, keda soovitakse transportida I tsoonist välja. (*Peadirektori 30.10.2014 käskkirja nr 1-4.1/14/481 „Sigade Aafrika katku tsoonides kütitud metssigadest teavitamine” otsustava osa punkt 1.2*)
- 8.3. Veterinaar- ja Toiduameti maakondlikule veterinaar keskusele esitatakse alljärgnevad andmed:
- Andmete esitaja ees- ja perekonnanimi
  - Andmete esitaja kontakttelefon
  - Kütamise kuupäev

- Jahiloa number
- Kütitud metssea sugu
- Kütitud metssea vanus (hinnanguliselt)
- Kütümise koht (maakond, vald, küla, jahipiirkond).

(Peadirektori 30.10.2014 käskkirja nr 1-4.1/14/481 „Sigade Aafrika katku tsoonides kütitud metssigadest teavitamine” otsustava osa punkt 1.3)

- 8.4. Veterinaar- ja Toiduameti maakondlikku veterinaarakeskust teavitatakse peadirektori 30.10.2014 käskkirjas nr 1-4.1/14/481 „Sigade Aafrika katku tsoonides kütitud metssigadest teavitamine” ettenähtud juhtudel e-kirjaga kütümisjärgse Veterinaar- ja Toiduameti maakondliku veterinaarakeskuse üldisel e-posti aadressil (kättesaadav <http://www.vet.agri.ee/?op=body&id=160>).
(Peadirektori 30.10.2014 käskkirja nr 1-4.1/14/481 „Sigade Aafrika katku tsoonides kütitud metssigadest teavitamine” otsustava osa punkt 1.4)
- 8.5. Peadirektori 30.10.2014 käskkirjas nr 1-4.1/14/481 „Sigade Aafrika katku tsoonides kütitud metssigadest teavitamine” otsustava osa punktides 1.1 ja 1.2 määratletud aladel ja juhtudel kütitud metssea jahiloal peab olema selle tagastamisel veterinaararsti märke liha analüüsimisest sigade aafrika katku suhtes.
(Peadirektori 30.10.2014 käskkirja nr 1-4.1/14/481 „Sigade Aafrika katku tsoonides kütitud metssigadest teavitamine” otsustava osa punkt 1.5)
- 8.6. Jahipiirkondade kasutajad on kohustatud uluki kaudu leviva haiguse tõkestamise tagamiseks teavitama metssigade kütümisest (arv, sugu, vanusegrupp) kalendrikuu kaupa iga kuu 10. kuupäevaks Keskkonnaameti metsaosakonna jahinduse ja vee-elustiku büroo vastava maakonna jahinduse spetsialisti e-posti aadressil.
(Peadirektori 31.08.2016 käskkirja nr 1-1/16/321 „Metssigade kütümise korraldamine sigade Aafrika katku tõkestamiseks metssigade asurkonnas Eesti Vabariigi territooriumil” otsustava osa punkt 3)
- 8.7. Keelatud on metssigade lisaõõtmine (v.a soolak) Eesti Vabariigi territooriumil aastaringselt. Lubatud on lisaõöda kasutamine ajalise piiranguta metssigade peibutamise eesmärgil. Söödaautomaadis tohib olla kuni 100 kg ning lisaõötmiskohas maas kuni 5 kg lisaõöta. Isevolse söödaautomaadi korral ei tohi ööpäevas väljastatav kogus ületada 5 kg. Ühes lisaõötmiskohas võib kalendrikuu jooksul peibutamiseks kasutada kuni 100 kg lisaõöta. Lisaõötmiskohtade kaugus teineteisest peab olema vähemalt 1 km ning lisaõöt ei tohi olla kaugemal kui 150 m kõrgistmest. 1000 ha jahimaa kohta on lubatud kuni üks lisaõötmiskoht. Alates 14.10.2016 on metssigade lisaõõtmine peibutamise eesmärgil lubatud vaid Keskkonnaametis registreeritud lisaõötmiskohas. *(Peadirektori 31.08.2016 käskkirja nr 1-1/16/321 „Metssigade kütümise korraldamine sigade Aafrika katku tõkestamiseks metssigade asurkonnas Eesti Vabariigi territooriumil” otsustava osa punkt 7)*
- 8.8. Jahipiirkondade kasutajaid on kohustatud esitama alates 01.10.2016 andmed igast uuest kasutusele võetavast lisaõötmiskohast vastavalt käesoleva käskkirja lisas 2 toodud vormile. Andmed tuleb saata Keskkonnaameti e-posti aadressil jave@keskkonnaamet.ee enne lisaõötmiskoha kasutusele võtmist. *(Peadirektori 31.08.2016 käskkirja nr 1-1/16/321 „Metssigade kütümise korraldamine sigade Aafrika katku tõkestamiseks metssigade asurkonnas Eesti Vabariigi territooriumil” otsustava osa punkt 9)*
- 8.9. Jahipiirkonna kasutajaid on kohustatud lubama uluki kaudu leviva haiguse tõkestamiseks vajaliku metssigade seire läbiviimiseks paigaldama seiret teostaval

asutusel lisaõõtmiskohtadesse rajakaameraid. (Peadirektori 31.08.2016 käskkirja nr 1-1/16/321 „Metssigade küttime korraldamine sigade Aafrika katku tõkestamiseks metssigade asurkonnas Eesti Vabariigi territooriumil” otsustava osa punkt 10)

9. Keskkonnaameti metsaosakonna jahinduse ja vee-elustiku bürool teha käskkiri e-posti teel teatavaks jahipiirkonna kasutusõiguse loa omajatele ja jahindusnõukogudele ning pressiesindajal avaldada teade Keskkonnaameti koduleheküljel;
10. kontrolli käesoleva käskkirja täitmise ja ajakohastamise üle panen Keskkonnaameti metsaosakonna jahinduse ja vee-elustiku büroo juhataja Aimar Rakkole.

Käskkirja (v.a käskkirja otsustava osa punkt 8) on võimalik vaidlustada haldusmenetluse seaduses või halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, esitades 30 päeva jooksul käskkirja teatavakstegemisest vaide Keskkonnaametile või kaebuse Tallinna Halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Erik Kosenkranius
peadirektori asetäitja peadirektori ülesannetes

Lisa: 2017/2018 jahiaasta metssigade küttime maht ning -struktuur maakondade kaupa

Jaotuskava: metsaosakonna juhataja, looduskaitse osakonna juhataja, regioonide juhatajad, jahinduse spetsialistid, jahinduse peaspetsialist, pressiesindaja, peajurist, Leelo Kukk, Teet Koitjärv

Saata: Keskkonnaministeerium keskkonnaministeerium@envir.ee
Maaeluministeerium pm@agri.ee
Veterinaar- ja Toiduamet vet@vet.agri.ee
Keskkonnaagentuuri eluslooduse osakond peep.mannil@envir.ee
Keskkonnainspeksioon valve@kki.ee
Eesti Jahimeeste Selts ejs@ejs.ee
EESTI ERAMETSALIIT erametsaliit@erametsaliit.ee

Margo Tannik
jahinduse ja vee-elustiku büroo
Metsaosakond

Kristiin Jääger
jurist
Üldosakond